

„MORAVIA“ NEBO „VELKÁ MORAVA“?

Martin Eggers

Lokalizace tzv. Velkomoravské říše se stala po vydání knihy Imre Boby pod titulem „Moravia's History Reconsidered“ (Dějiny Moravy nově promyšlené) v roce 1971 spornou. „Tradiční“ škola umisťovala středisko této říše odedávna na českou Moravu. Boba ovšem tvrdí, že se nejedná o západoslovanské, ale o jihoslovanské území na Sávě a Drávě. Za centrum pokládá Sirmium. Před několika lety se Charles R. Bowlus a autor této stati chopili celkem v třech monografiích opět této otázky: „Franks, Moravians, and Magyars“ (Frankové, Moravané a Maďaři, Philadelphia 1995), „Das Großmährische Reich – Realität oder Fiktion?“ (Velkomoravská říše –

realita nebo fikce?, Stuttgart 1995) a „Das Erzbistum des Method“ (Arcibiskupství Metodějovo, Mnichov 1996). I oni dva odmítají západoslovanskou, „velkomoravskou“ říši. Podle jejich mínění se ovšem nacházelo středisko „Moravie“ v 9. století ve východním Maďarsku, ve Velké nížině uherské (Alföld). Odtud se říše rozprostírala přes další oblasti, které byly osídleny především jihoslovanským, a jenom z menší části západoslovanským obyvatelstvem. V předkládaném článku autor reaguje na kritiku třech výše zmíněných knih, přičemž se dotýká historických, filologických a archeologických aspektů. Zatímco se v několika případech zdá modifikace tezí nezbytnou, lze v jiných případech na základě pramenů ukázat, že má nová lokalizace „Moravie“ dále na jihovýchodě zásadně své oprávnění.